

מנחות צז

ר' יהודה	ר' מאיר	
בניין	כל שאר הכלים ובניין	אמה בת שש
כל הכלים	ממזבח הזהב והקרן והסובב והיסוד	אמה בת חמש
זה יסוד		חיק האמה
זה סובב		אמה ורחב
קרנות		זבוחה אל שפתה סביב זרת האמה
זה מזבח הזהב		זה זב המזבח
כזה יהו כל אמות כלים	זהו באמה בת חמשה, הא כל אמות כלים באמה בת שש	זה

יחזקאל פרק מג

(י) אתה בן אדם הגד את בית ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם ומדדו את תכנית: (יא) ואם נכלמו מכל אשר עשו צורת הבית ותכונתו ומוצאיו ומובאיו וכל צורתו ואת כל חקתיו וכל צורתיו צורתיו וכל תורתו תורתיו הודע אותם וכתב לעיניהם וישמרו את כל צורתו ואת כל חקתיו ועשו אותם: (יב) זאת תורת הבית על ראש ההר כל גבלו סביב סביב קדש קדשים הנה זאת תורת הבית: (יג) ואלה מדות המזבח באמות אמה וטפח וחיק האמה ואמה רחב וגבולה אל שפתה סביב זרת האחד וזה גב המזבח: (יד) ומחיק הארץ עד העזרה התחתונה שתים אמות ורחב אמה אחת ומהעזרה הקטנה עד העזרה הגדולה ארבע אמות ורחב האמה: (טו) וההרצל ארבע אמות ומהארזיל ומהארזיל ולמעלה הקרנות ארבע: (טז) והארזיל והארזיל שתים עשרה ארץ בשתים עשרה רחב רבוע אל ארבעת רבעיו:

מדובר ברוחב	מדובר בגובה	
אלא חיק האמה - כניסה, אמה ורחב - כניסה, זבוחה אל שפתה סביב - כניסה	מחיק האמה (יסוד) ועד רוחב (סובב) באמה בת חמשה	חיק האמה ואמה רוחב?
$10 \cdot 6 = 60$	$6 \cdot 5 = 30$ $4 \cdot 6 = 24$ 54	גובה המזבח – כמה טפחים
$60 / 2 = 30$	$54 / 2 = 27$	חצי המזבח – מיקומו של חוט הסיקרא
$4 \cdot 6 = 24$	$6 \cdot 4 = 24$	מקרנות ועד סובב
$30 - 24 = 6$	$27 - 24 = 3$	כמה נשאר עד חצי המזבח
$24 + 6 = 30$	$24 + 5 = 29$ $24 + 6 = 30$	ואם עשאה למטה מרגליו אפילו אמה אחת - כשירה

קושי בפירוש השני (מדובר ברוחב): והא תנן:

מערכה	קרנות	סובב	יסוד	מידות המזבח לפי המשנה
מקום הילוך רגלי הכהנים אמה מזה ואמה מזה נמצא עשרים וארבע על עשרים וארבע	מקום קרנות אמה מזה ואמה מזה, נמצא עשרים ושש על עשרים ושש	עלה חמש וכנס אמה זהו סובב, נמצא עשרים ושמונה על עשרים ושמונה	מזבח היה שלשים ושתיים על שלשים ושתיים אמה וכנס אמה זהו יסוד נמצא שלושים על שלושים	
עשרים וחמשה	עשרים ושבע	עשרים ושמונה וארבע טפחים	שלשים ושני טפחים	מידות לפירוש השני

דחיית התירוץ: **והאריאז שתי עשרה אורק כפתי עשרה רוח רכוע**, יכול שאינו אלא שתיים עשרה על שתיים עשרה? כשהוא אומר אל ארבעת רבעיו, מלמד שבאמצע הוא מודד שתיים עשרה אמה לכל רוח ורוח!

עוד ניסיון לתרץ: וכי תימא: שית מינייהו מעיקרא באמה בת חמשה מייתי להו, ולכן בחישוב הזה אפשר להוריד את האמה החסרה!

דחייה: אם כן רווחא לה עזרה! דתנן: **כל העזרה היתה אורך מאה ושמונים ושבע על רוחב מאה ושלישים וחמש, ממזרח למערב מאה שמונים ושבע: מקום דריסת רגלי ישראל אחת עשרה אמה, ומקום דריסת רגלי הכהנים אחת עשרה אמה, המזבח שלשים ושתיים, בין אולם ולמזבח עשרים ושתיים אמה, ההיכל מאה אמה, אחת עשרה אמה אתורי בית הכפורת!**

$$11+11+\underline{32}+22+100+11=187$$

$$11+11+\underline{31}+22+100+11=186$$